

Upravni sud Republike Hrvatske

UDK 347.998.85(497.5)(094.8)

IZBOR REKTORA SVEUČILIŠTA

Čl. 57/1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ZZDVO, NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 174/04, 46/07, 63/11

Čl. 34/2. Statuta Sveučilišta u Splitu iz 2005.¹

Mandat rektora traje četiri godine i može se ponoviti samo jednom.

Iz obrazloženja:

»Tužitelj² smatra da je stoga imenovani profesor, sukladno važećim propisima, ostvario dva maksimalno moguća mandata na dužnosti rektora te ne postoji nikakva zakonska mogućnost da bi ostvario i svoj treći, uzastopni mandat.

U odgovoru na tužbu ističu se prava prof. dr. sc. ... na kandidiranje za rektora, nakon što je u dva prethodna mandata izabran na dužnost rektora, jer je Senat Sveučilišta u Splitu, zauzimajući svoj stav, utvrdio da ne postoje formalnopravne zapreke za kandidaturu imenovanoga za rektora u predstojećem mandatu, zato što je njegov prvi mandat ostvaren na temelju prije važećih propisa odnosno Zakona o visokim učilištima iz 1993. i prije važećeg Statuta Sveučilišta u Splitu iz 2001., dok je samo jedanput do sada 2006. bio izabran na temelju važećeg ZZDVO iz 2003. i važećeg Statuta Sveučilišta u Splitu iz 2005., koji propisuju da mandat rektora traje četiri godine i može se jednom ponoviti. Ističe se da je time uvažena i postojeća praksa u ovakvim i sličnim slučajevima u okvirima akademske

¹ Statut je objavljen na oglasnoj ploči Sveučilišta 21. veljače 2005. te je stupio na snagu 1. ožujka 2005. Odluka o izmjenama i dopunama Statuta objavljena je na oglasnoj ploči 17. ožujka 2009. a stupila na snagu 25. ožujka 2009. www.unist.hr

² Tužitelj je upravni spor pokrenuo protiv odluke tuženog Sveučilišta u Splitu 01-1-43/3-2010 od 20. travnja 2010., zbog liste kandidata za izbor rektora.

zajednice u Republici Hrvatskoj (Sveučilište u Osijeku) i očitovanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa od 19. travnja 2010. U odgovoru na tužbu ističe se da u odredbi čl. 114. ZZDVO nije propisana činjenica prvog izbora rektora te kako u novom Zakonu nema odredbe koja bi se odnosila na navedenu pravnu situaciju, ne može se ni izvući zaključak da se na tu pravnu situaciju može primijeniti novi propis. U odgovoru se ističe da nijedan zakon kojim je reguliran izbor i trajanje mandata rektora nije odredio da se rektorima uzimaju u obzir prijašnji mandati, u smislu propisanog vremenskog ograničenja trajanja mandata u tim zakonima, a pravno je irelevantno 'prekida' li se zatečeni mandat rektora danom stupanja na snagu novog zakona, u roku od mjesec dana ili se nastavlja do njegovog isteka. Stoga smatraju da tužitelj u tužbi proizvoljno donosi zaključke vezane za to pitanje.

Tužba je osnovana.

Iz sadržaja spisa predmeta vidi se da je odlukom Senata Sveučilišta u Splitu od 11. ožujka 2010. pokrenut postupak prikupljanja prijedloga kandidata za izbor rektora za novo mandatno razdoblje od četiri godine. Povjerenstvo za prikupljanje prijedloga za izbor rektora primilo je do propisanog roka 14. travnja 2010. kandidature prof. dr. sc. ..., kojeg je predložilo Vijeće Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, te prof. dr. sc. ..., kojeg je predložilo Vijeće Filozofskog fakulteta u Splitu, Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu, Katoličko-bogoslovnog fakulteta u Splitu, Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, Medicinskog fakulteta u Splitu, Pomorskog fakulteta u Splitu, Umjetničke akademije u Splitu, dok je podršku kandidaturi dao i Ekonomski fakultet u Splitu. Na temelju izvješća povjerenstva koje je ocijenilo da oba kandidata udovoljavaju uvjetima za izbor rektora tuženi je donio osporenu odluku.

Odredbom čl. 57/1. ZZDVO propisano je da se rektor sveučilišta bira tajnim glasovanjem većinom ukupnog broja članova biračkog tijela iz redova redovitih profesora. Sastav biračkog tijela za izbor rektora propisuje se statutom sveučilišta. U sastav biračkog tijela za izbor rektora ulaze svi članovi senata i sveučilišnog vijeća. Mandat rektora traje četiri godine i može se jednom ponoviti.

Na temelju ZZDVO donesen je Statut Sveučilišta u Splitu, koji u odredbi čl. 34/1. propisuje da za rektora može biti izabran nastavnik u zvanju redovitog profesora koji ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme na Sveučilištu u punom radnom vremenu. Odredbom čl. 34/2. Statuta propisano je da mandat rektora traje četiri godine i može se još jednom ponoviti.

Osnovni prigovor tužitelja je da je prof. dr. sc. ... ostvario dva mandata rektora te da stoga ne ispunjava uvjete za ulazak na listu kandidata za izbor rektora.

Odredbom čl. 114/3. Zakona propisano je da rektori i prorektori sveučilišta i veleučilišta, dekani i prodekani sveučilišnih sastavnica i visokih škola te ravnatelji javnih znanstvenih instituta izabrani prije stupanja na snagu Zakona ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani, s tim da danom usklađenja iz čl. 114/1. rektori i prorektori veleučilišta postaju njihovi dekani i prodekani. Odredbom čl. 172/4. Statuta propisano je da rektor i prorektori Sveučilišta izabrani prije stupanja na snagu Statuta ostaju na istoj dužnosti do 30. rujna 2006.

Iz sadržaja spisa predmeta vidi se da je prof. dr. sc. ... obnašao poslove rektora Sveučilišta od 2002. do 2006. te od 2006. do 2010. Tu činjenicu ne osporava ni tuženi, kao ni zainteresirana osoba. Međutim, u konkretnom slučaju među strankama je sporno mogu li se dva ostvarena mandata smatrati zaprekom za ostvarenje još jednog mandata, odnosno zaprekom za utvrđivanje imenovanog profesora na listu kandidata za izbor rektora.

Ocjenjujući zakonitost te odluke, Sud smatra da je ona nezakonita i nije u skladu s citiranim zakonskim propisima, jer s obzirom na odredbu čl. 114/3. Zakona, prijašnji mandat koji je u tijeku ostvaruje se do isteka mandata, dakle, oni se smatraju mandatima i u smislu Zakona, jer nisu prekinuti, a to je u konkretnom slučaju utvrđeno i odredbom čl. 172/4. Statuta tuženog. Dakle, ostvareni mandat je mandat i po odredbama navedenog Zakona te je stoga tuženi nepravilno utvrdio da kandidat prof. dr. sc. ... ispunjava uvjete za izbor rektora sukladno odredbama Statuta i Zakona.

Slijedom navedenoga u postupku koji je prethodio donošenju osporene odluke činjenično stanje je nepotpuno i nepravilno utvrđeno te je stoga pogrešno i primijenjeno materijalno pravo, zbog čega je povrijeđen zakon na štetu tužitelja.

Stoga je temeljem odredbe čl. 39/2. Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92, 77/92) osporeno rješenje poništeno, s tim da je tuženi dužan donijeti novu odluku pridržavajući se po čl. 62. Zakona, pravnog shvaćanja Suda i njegovih primjedaba glede postupka.«

Presuda Us-5729/2010-5 od 31. kolovoza 2011.

*Damir Juras**

* Dr. sc. Damir Juras, policijski savjetnik, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Split (police advisor, Ministry of Internal Affairs of the Republic of Croatia, Split, e-mail: djuras@mup.hr)